

Congrés Internacional «Manuel de Falla a l'illa. Art, cultura i modernitat a la Mallorca dels anys 30»

Palma, 26-28 de novembre. Conservatori Superior de Música de les Illes Balears (CSMIB) – Universitat de les Illes Balears

CALL FOR PAPERS

Amb motiu de l'Any Manuel de Falla (1876–1946), que commemora el 150è aniversari del naixement de l'insigne músic granadí, el Departament de Musicologia del Conservatori Superior de Música de les Illes Balears i el Departament de Ciències Històriques i Teoria de les Arts de la Universitat de les Illes Balears s'uneixen per dur a terme aquest Congrés Internacional que, prenent com a punt de partida l'estada de Falla a Mallorca, pretén promoure la reflexió sobre qüestions vinculades a les arts i la cultura europea en el context dels anys trenta.

Falla residí a Mallorca entre 1933 i 1934, convidat pel seu amic, també músic i religiós, Joan M. Thomàs i Sabater. Durant aquesta estada —documentada al llibre *Manuel de Falla en la isla* (1949) del mateix Thomàs i a la bibliografia especialitzada (Hess 2005; Torres 2009)— compongué i estrenà la seva *Balada de Mallorca* (1933). S'instal·là en una casa del barri palmesà de Gènova, una zona residencial que, juntament amb el barri veí d'El Terreno, concentrava bona part de la bohèmia artística, tant local com estrangera, en un moment en què Mallorca començava a ser coneguda com a destí turístic internacional, en el context polític cada vegada més tens de l'Europa d'entreguerres marcat per l'auge dels feixismes.

Aquesta complexitat també es reflectia en el microcosmos de l'illa de Mallorca. Aquest flux de població inclogué un nombre significatiu d'artistes i intel·lectuals que s'afegiren als qui ja visitaven l'illa en un context de circulació de les elits europees.

El músic granadí s'integrà en aquell univers de pintors, escriptors i músics —des de Gertrude Stein fins a Robert Graves passant per George Copeland, Paul Cadmus o Natacha Rambova— que convertiren l'illa en un veritable laboratori creatiu i intel·lectual de diàleg interartístic. Aquesta confluència de creadors articulà una bohèmia artística i una elit intel·lectual, sota un criteri comú de recerca de la modernitat. Aquest concepte adquirí, tanmateix, un caràcter polièdric, amb trets no sempre convergents. Així, l'art modern incorporava elements d'avantguarda, però també, en funció de les diverses autories, criteris vinculats a la tradició i a les essències.

En aquest sentit, algunes de les qüestions que es pretenen abordar serien: Com encaixa la figura de Falla en el marc de les «modernitats» de l'Europa d'entreguerres? Hem d'entendre l'estada de Falla a Mallorca en el marc d'uns intercanvis culturals propis d'una elit o, més aviat, com a expressió del desenvolupament d'una bohèmia artística a la Palma dels anys trenta? De quina manera la vida musical i artística contribuï a la modernitat social i política de Mallorca i de l'Espanya del moment? Què significava aleshores ser modern? S'anima els investigadors a presentar propostes que, partint del cas de Falla a Mallorca i de la vida artística de l'illa als anys 30, abordin temàtiques com:

- La modernitat d'entreguerres
- Relacions interartístiques

- Relacions entre art i política
- Exili i/o circulació d'elits artístiques i intel·lectuals
- L'“illa” com a constructe exòtic

El termini per a l'enviament de propostes finalitzarà el **30 de maig de 2026**. S'enviaran a congresfalla@gmail.com. Els resultats es notificaran, com a màxim, el **15 de setembre de 2026**.

Cada proposta haurà de constar d'un títol i un resum de no més de 300 paraules en què s'especifiquin l'objectiu, el marc teòric, la metodologia i els resultats esperats de la comunicació. La bibliografia es presentarà a part. El resum anirà acompanyat d'un breu currículum de 150 paraules.

S'acceptaran comunicacions en català, castellà, anglès i francès.

Direcció

Amadeu Corbera Jaume (Conservatori Superior de Música de les Illes Balears)
Sonsoles Hernández Barbosa (Universitat de les Illes Balears)

Secretaria

Mercedes Palao Rosselló (Universitat de les Illes Balears)

Comitè organitzador

Agnès Gayà Grimalt (Universitat de les Illes Balears)
Eugènia Gallego Cañellas (Universitat Internacional de València)
Marina Triay Andreu (Conservatori Superior de Música de les Illes Balears)
Joan Antoni Ballester (Conservatori Superior de Música de les Illes Balears)

Comitè científic (confirmats)

Teresa Cascudo García-Villaraco (Universidad de La Rioja)
Igor Contreras Zubillaga (Institució Milà i Fontanals – Consejo Superior de Investigaciones Científicas)
Álvaro Flores Coletto (Fundación Archivo Manuel de Falla)
Albert Fontelles-Ramonet (Universitat de Vic)
Francisca Lladó Pol (Universitat de les Illes Balears)
Eva Moreda Rodríguez (University of Glasgow)
Eduard Moyà Antón (Universitat de les Illes Balears)
María Palacios Nieto (Universidad de Salamanca)
Antoni Vives Riera (Universitat de Barcelona)

Conferències plenàries

Carol A. Hess (University of California, Davis)
Eduard Moyà Antón (Universitat de les Illes Balears)

Universitat
de les Illes Balears

Departament
de Ciències Històriques
i Teoria de les Arts

Conservatori Superior
de Música de les Illes Balears

Falla150

Congreso Internacional «Manuel de Falla en la isla. Arte, cultura y modernidad en la Mallorca de los años 30»

Palma, 26-28 de noviembre. Conservatori Superior de Música de les Illes Balears (CSMIB) – Universitat de les Illes Balears

CALL FOR PAPERS

Con motivo del año Manuel de Falla (1876–1946), que conmemora el 150 aniversario del nacimiento del insigne músico granadino, el Departamento de Musicología del Conservatori Superior de Música de les Illes Balears y el Departamento de Ciencias Históricas y Teoría de las Artes de la Universitat de les Illes Balears se unen para llevar a cabo este Congreso Internacional que, tomando como punto de partida la estancia de Falla en Mallorca, pretende promover la reflexión sobre cuestiones vinculadas a las artes y a la cultura europea en el contexto de los años treinta.

Falla residió en Mallorca entre 1933 y 1934, invitado por su amigo, también músico y religioso, Joan M. Thomàs i Sabater. Durante esta estancia –documentada en el libro *Manuel de Falla en la isla* (1949) del propio Thomàs y en la bibliografía especializada (Hess 2005; Torres 2009)– compuso y estrenó su *Balada de Mallorca* (1933). Se instaló para ello en una casa del barrio palmesano de Gènova, una zona residencial que, junto con el barrio vecino de El Terreno, concentraba buena parte de la bohemia artística, tanto local como extranjera, en un momento en que Mallorca comenzaba a ser conocida como destino turístico internacional, en el contexto político cada vez más tenso de la Europa de entreguerras marcado por el auge de los fascismos.

Esta complejidad también se reflejaba en el microcosmos de la isla de Mallorca. Este flujo de población incluyó un número significativo de artistas e intelectuales que vinieron a sumarse a los que ya visitaban la isla en un contexto de circulación de las élites europeas.

El músico granadino se integró en aquel universo de pintores, escritores y músicos —desde Gertrude Stein hasta Robert Graves pasando por George Copeland, Paul Cadmus o Natacha Rambova— que convirtieron la isla en un verdadero laboratorio creativo e intelectual de diálogo interartístico. Esta confluencia de creadores articuló una bohemia artística y una élite intelectual, bajo un criterio común de búsqueda de la modernidad. Este concepto adquirió, no obstante, un carácter poliédrico, con rasgos no siempre convergentes. Así, el arte moderno incorporaba elementos vanguardistas, pero también, en función de las distintas autorías, criterios vinculados a la tradición y a las esencias.

En este sentido, algunas de las cuestiones que se pretenden abordar serían: ¿Cómo encaja la figura de Falla en el marco de las «modernidades» de la Europa de entreguerras? ¿Debemos entender la estancia de Falla en Mallorca en el marco de unos intercambios culturales propios de una élite o, más bien, como expresión del desarrollo de una bohemia artística en la Palma de los años treinta? ¿De qué modo la vida musical y artística contribuyó a la modernidad social y política de Mallorca y de la España del momento? ¿Qué significaba entonces ser moderno?

Se anima a los investigadores a presentar propuestas que, partiendo del caso de Falla en Mallorca y la vida artística de la isla en los años 30, aborden temáticas como: La modernidad de entreguerras

- Relaciones interartísticas
- Relaciones entre arte y política
- Exilio y/o circulación de élites artísticas e intelectuales
- La «isla» como constructo exótico

El plazo para el envío de propuestas finalizará el **30 de mayo de 2026**. Se enviarán a congresfalla@gmail.com. Los resultados se notificarán a más tardar el **15 de septiembre de 2026**.

Cada propuesta deberá constar de un título, un resumen de no más de 300 palabras en el que se especifique el objetivo, marco teórico, metodología y resultados esperados de la comunicación. La bibliografía se presentará aparte. El resumen irá acompañado de un breve currículum de 150 palabras. Se aceptarán comunicaciones en catalán, castellano, inglés y francés.

Dirección

Amadeu Corbera Jaume (Conservatori Superior de Música de les Illes Balears)
Sonsoles Hernández Barbosa (Universitat de les Illes Balears)

Secretaría

Mercedes Palao Rosselló (Universitat de les Illes Balears)

Comité organizador

Agnès Gayà Grimalt (Universitat de les Illes Balears)
Eugènia Gallego Cañellas (Universitat Internacional de València)
Marina Triay Andreu (Conservatori Superior de Música de les Illes Balears)
Joan Antoni Ballester (Conservatori Superior de Música de les Illes Balears)

Comité científico

Teresa Cascudo García-Villaraco (Universidad de La Rioja)
Igor Contreras Zubillaga (Institució Milà i Fontanals – Consejo Superior de Investigaciones Científicas)
Álvaro Flores Coletto (Fundación Archivo Manuel de Falla)
Albert Fontelles-Ramonet (Universitat de Vic)
Francisca Lladó Pol (Universitat de les Illes Balears)
Eva Moreda Rodríguez (University of Glasgow)
Eduard Moyà Antón (Universitat de les Illes Balears)
María Palacios Nieto (Universidad de Salamanca)
Antoni Vives Riera (Universitat de Barcelona)

Conferencias plenarias

Carol A. Hess (University of California, Davis)
Eduard Moyà Antón (Universitat de les Illes Balears)

**International Conference *Manuel de Falla on the Island: Art, Culture and Modernity*
in 1930s Mallorca**

**Palma, 26–28 November. Conservatori Superior de Música de les Illes Balears
(CSMIB) – Universitat de les Illes Balears**

CALL FOR PAPERS

On the occasion of the Manuel de Falla Year (1876–1946), marking the 150th anniversary of his birth, the Department of Musicology at the Conservatori Superior de Música de les Illes Balears and the Department of Historical Sciences and Theory of the Arts at the Universitat de les Illes Balears are organising this International Conference. Taking Falla's stay in Mallorca as its point of departure, the conference aims to encourage reflection on issues related to the arts and European culture in the context of the 1930s.

Falla lived in Mallorca between 1933 and 1934, having been invited by his friend, the musician and clergyman Joan M. Thomàs i Sabater. During this stay—documented in Thomàs's book *Manuel de Falla en la isla* (1949) and in specialised scholarship (Hess 2005; Torres 2009)—he composed and premiered his *Balada de Mallorca* (1933). He settled in a house in the Palma district of Gènova, a residential area which, together with neighbouring El Terreno, was home to a significant artistic bohemia, both local and foreign. This took place at a time when Mallorca was beginning to gain recognition as an international tourist destination, within an increasingly tense political climate in interwar Europe marked by the rise of fascism.

This complexity was also reflected in the microcosm of the island of Mallorca, where Jewish exiles fleeing Nazism, right-wing European activists seeking refuge from revolutionary left-wing movements, and an increasingly visible Nazi colony converged. These population movements included a significant number of artists and intellectuals, who joined those already visiting the island within a broader context of circulation among European elites.

The composer became part of this milieu of painters, writers and musicians—from Gertrude Stein to Robert Graves, as well as George Copeland, Paul Cadmus and Natacha Rambova—who turned the island into a genuine creative and intellectual laboratory of interartistic dialogue. This convergence brought together an artistic bohemia and an intellectual elite under a shared pursuit of modernity. However, this concept acquired a multifaceted character, with features that were not always convergent. Modern art thus incorporated avant-garde elements but also, depending on the individuals involved, criteria linked to tradition and to notions of essence.

In this regard, some of the questions the conference seeks to address include: How does Falla fit within the “modernities” of interwar Europe? How may his stay in Mallorca be interpreted: as part of cultural exchanges characteristic of an elite, or as an expression of the development of an artistic bohemia in Palma during the 1930s? In what ways did musical and artistic life contribute to the social and political modernity of Mallorca and Spain at the time? What did it mean to be modern in that context?

Researchers are invited to submit proposals which, taking Falla's stay in Mallorca and the island's artistic life in the 1930s as a point of departure, address topics such as:

- Interwar modernity
- Interartistic relationships
- Relations between art and politics
- Exile and/or the circulation of artistic and intellectual elites
- The “island” as an exotic construct

The deadline for submission is **30 May 2026**. Proposals should be sent to congresfalla@gmail.com. Applicants will be notified of the outcome no later than **15 September 2026**.

Each proposal must include a title and an abstract of no more than 300 words outlining the paper’s objective, theoretical framework, methodology and expected results. A separate bibliography should be provided. The abstract must be accompanied by a brief curriculum vitae (150 words). Papers may be presented in Catalan, Spanish, English or French.

Convenors

Amadeu Corbera Jaume (Conservatori Superior de Música de les Illes Balears)
Sonsoles Hernández Barbosa (Universitat de les Illes Balears)

Secretary

Mercedes Palao Rosselló (Universitat de les Illes Balears)

Organising Committee

Agnès Gayà Grimalt (Universitat de les Illes Balears)
Eugènia Gallego Cañellas (Universitat Internacional de València)
Marina Triay Andreu (Conservatori Superior de Música de les Illes Balears)
Joan Antoni Ballester (Conservatori Superior de Música de les Illes Balears)

Scientific Committee

Teresa Cascudo García-Villaraco (Universidad de La Rioja)
Igor Contreras Zubillaga (Institució Milà i Fontanals – Consejo Superior de Investigaciones Científicas)
Álvaro Flores Coletto (Fundación Archivo Manuel de Falla)
Albert Fontelles-Ramonet (Universitat de Vic)
Francisca Lladó Pol (Universitat de les Illes Balears)
Eva Moreda Rodríguez (University of Glasgow)
Eduard Moyà Antón (Universitat de les Illes Balears)
María Palacios Nieto (Universidad de Salamanca)
Antoni Vives Riera (Universitat de Barcelona)

Keynote Lectures

Carol A. Hess (University of California, Davis)
Eduard Moyà Antón (Universitat de les Illes Balears)

Universitat
de les Illes Balears

Departament
de Ciències Històriques
i Teoria de les Arts

Conservatori Superior
de Música de les Illes Balears

Falla150

Colloque international « Manuel de Falla dans l'île. Art, culture et modernité dans la Majorque des années trente »

**Palma, 26–28 novembre. Conservatori Superior de Música de les Illes Balears (CSMIB)
– Universitat de les Illes Balears**

APPEL À COMMUNICATIONS

À l'occasion de l'Année Manuel de Falla (1876–1946), qui marque le 150e anniversaire de sa naissance, le Département de musicologie du Conservatori Superior de Música de les Illes Balears et le Département de sciences historiques et de théorie des arts de la Universitat de les Illes Balears organisent ce colloque international. Prenant pour point de départ le séjour de Falla à Majorque, cette rencontre entend encourager la réflexion sur des questions liées aux arts et à la culture européenne dans le contexte des années trente.

Falla résida à Majorque entre 1933 et 1934, invité par son ami, musicien et homme d'Église, Joan M. Thomàs i Sabater. Durant ce séjour — documenté dans l'ouvrage de Thomàs *Manuel de Falla en la isla* (1949) ainsi que dans la bibliographie spécialisée (Hess 2005 ; Torres 2009) — il composa et créa sa *Balada de Mallorca* (1933). Il s'installa dans une maison du quartier palmésan de Gènova, zone résidentielle qui, avec le quartier voisin d'El Terreno, rassemblait une part importante de la bohème artistique, locale comme étrangère. Majorque commençait alors à s'imposer comme destination touristique internationale, dans un climat politique de plus en plus tendu en Europe à l'époque de l'entre-deux-guerres, marqué par la montée des fascismes.

Cette complexité se reflétait également dans le microcosme de l'île de Majorque, où se côtoyaient des exilés juifs fuyant le nazisme, des militants des droites européennes cherchant refuge face aux mouvements de la gauche révolutionnaire, ainsi qu'une colonie nazie de plus en plus visible. Ces mouvements de population comprenaient un nombre significatif d'artistes et d'intellectuels, venus rejoindre ceux qui fréquentaient déjà l'île dans un contexte de circulation des élites européennes.

Le compositeur s'intégra à cet univers de peintres, d'écrivains et de musiciens — de Gertrude Stein à Robert Graves, en passant par George Copeland, Paul Cadmus ou Natacha Rambova — qui firent de l'île un véritable laboratoire créatif et intellectuel de dialogue interartistique. Cette convergence réunit une bohème artistique et une élite intellectuelle autour d'une quête commune de modernité. Toutefois, cette notion revêtait un caractère pluriel, aux traits qui n'étaient pas toujours convergents. L'art moderne intégrait ainsi des éléments d'avant-garde, mais aussi, selon les auteurs, des critères liés à la tradition et aux essences.

Dans cette perspective, plusieurs questions pourront être abordées : Comment situer la figure de Falla dans le cadre des « modernités » de l'Europe de l'entre-deux-guerres ? Comment interpréter son séjour à Majorque : comme relevant d'échanges culturels propres à une élite ou comme l'expression du développement d'une bohème artistique à Palma durant les années trente ? De quelle manière la vie musicale et artistique a-t-elle contribué à la modernité sociale et politique de Majorque et de l'Espagne de l'époque ? Que signifiait alors être moderne ?

Les chercheurs et chercheuses sont invités à soumettre des propositions qui, prenant pour point de départ le cas de Falla à Majorque et la vie artistique de l'île dans les années 1930, abordent des thématiques telles que :

- La modernité de l'entre-deux-guerres
- Les relations interartistiques
- Les relations entre art et politique
- L'exil et/ou la circulation des élites artistiques et intellectuelles
- L'« île » comme construction exotique

La date limite d'envoi des propositions est fixée au **30 mai 2026**. Elles devront être adressées à congresfalla@gmail.com. Les résultats seront communiqués au plus tard le **15 septembre 2026**.

Chaque proposition devra comporter un titre et un résumé de 300 mots maximum précisant l'objectif, le cadre théorique, la méthodologie et les résultats attendus de la communication. La bibliographie devra être présentée séparément. Le résumé sera accompagné d'un bref curriculum vitae (150 mots). Les communications pourront être présentées en catalan, espagnol, anglais ou français.

Direction

Amadeu Corbera Jaume (Conservatori Superior de Música de les Illes Balears)
Sonsoles Hernández Barbosa (Universitat de les Illes Balears)

Secrétariat

Mercedes Palao Rosselló (Universitat de les Illes Balears)

Comité d'organisation

Agnès Gayà Grimalt (Universitat de les Illes Balears)
Eugènia Gallego Cañellas (Universitat Internacional de València)
Marina Triay Andreu (Conservatori Superior de Música de les Illes Balears)
Joan Antoni Ballester (Conservatori Superior de Música de les Illes Balears)

Comité scientifique

Teresa Cascudo García-Villaraco (Universidad de La Rioja)
Igor Contreras Zubillaga (Institució Milà i Fontanals – Consejo Superior de Investigaciones Científicas)
Álvaro Flores Coletto (Fundación Archivo Manuel de Falla)
Albert Fontelles-Ramonet (Universitat de Vic)
Francisca Lladó Pol (Universitat de les Illes Balears)
Eva Moreda Rodríguez (University of Glasgow)
Eduard Moyà Antón (Universitat de les Illes Balears)
María Palacios Nieto (Universidad de Salamanca)
Antoni Vives Riera (Universitat de Barcelona)

Conférences plénières

Carol A. Hess (University of California, Davis)
Eduard Moyà Antón (Universitat de les Illes Balears)